

Taloustuutisia Moskovasta 29.1.-11.2.2009

	2007	2008 vuosineljänneksset:			
		1.	2.	3.	4.
BKT:n kasvu, %	8,1	8,5	7,5	6,2	1
Federaation budjettijäämä, % BKT:sta	5,4	6,8	7,5	10,2	-7
Ulkomaankauppa (tavarakauppa)					
* viennin kasvu euroissa laskettuna, %	7	34	31	40	-2
* tuonnin kasvu euroissa laskettuna, % (lähde: Venäjän keskuspankki)	29	23	23	31	15
* viennin kasvu Suomeen euroissa, %	8	35	36	26	
* tuonnin kasvu Suomesta euroissa, % (lähde: Suomen tulli)	8	18	28	20	
<i>Kaikki %-muutokset vuoden takaisesta eli edellisen vuoden vastaavasta aikajaksosta.</i>					
Valtion ulkomainen velka 30.9.2008	31	mrd. USD			
Yritysten ja pankkien ulkomainen velka 30.9.2008	498	mrd. USD			
Valtion kahden ylijäämärahaston varat 31.1.2009	222	mrd. USD			
Valuuttavaranto 6.2.2009	384	mrd. USD			
Ruplan kurssi 12.2.2009	USD = 35,83 RUB	EUR = 46,33 RUB			
Raakaöljyn hinta 11.2.2009	Urals 43,05 USD/bbl	Brent 44,25 USD/bbl			

Talousoikeus ja talouspolitiikka

BKT:n kasvu hidastui vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä yhteen prosenttiin.

Tilastolaitoksen ja talouskehitysministeriön tiedot viittaavat myös siihen, että BKT supistui hieman joulukuussa. Koko vuoden osalta BKT kasvoi 5,6 %. BKT:n arvo oli vuonna 2008 noin 1150 mrd. euroa (vajaat 1700 mrd. dollaria).

Jalostavan teollisuuden tuotanto väheni marras-joulukuussa lähes kaikissa federaatiopiireissä vuotta aiemmasta. Keskeisessä federaatiopiirissä pudotusta oli 15 %, johon sisältyen Moskovassa yli viidennes. Luoteis-Venäjällä jalostava teollisuus supistui huomattavasti muita federaatiopiirejä vähemmän ja jopa kasvoi hieman joulukuussa, koska tuotanto Pietarissa lisääntyi. **Vähittäiskaupan** myynnin määrä oli marras-joulukuussa suurempi kuin vuotta aiemmin kaikissa federaatiopiireissä. Yksi niistä melko harvoista alueista, joilla myynnin määrä väheni vuoden takaisesta, oli Moskovon kaupunki (supistumista muutama prosentti). Pietarissa ja muualla Luoteis-Venäjällä myynti kasvoi muutaman prosentin.

Kuluttajahinnat olivat tammikuussa 13,4 % korkeammalla kuin vuotta aiemmin. Nousu vuoden takaisesta oli hiukan nopeampaa kuin joulukuussa. Elintarvikkeiden kallistuminen hidastui (16 prosenttiin), ja muiden tavaroiden hintojen nousu säilyi lähes ennallaan (ollen runsaat 8 %). Palvelujen kallistuminen nopeutui (lähes 17 prosenttiin). Tämä johtui etenkin siitä, että kotitalouksien käyttämän sähkön hinta nousi neljänneksellä. Myös veden ja lämmön hinnankorotukset olivat suurempia kuin vuoden 2008 alussa. Kaasun hinnankorotus oli puolestaan paljon pienempi kuin vuotta aiemmin.

Federaation budjettivaje voi olla tänä vuonna 8 % BKT:sta. Tätä ennakoivat 11.2. presidentin taloudellinen neuvonantaja Arkadi Dvorkovitsh. Hänen mukaansa sosiaalimenoja ja varojen siirtoja aluebudjetteihin on korotettu, budjettimenoihin sisältyvät suurimmille valtionpankeille federaation varoista annettavat tukiluotot, ja vaje aiotaan kattaa federaation reservirahastosta (jossa on varoja 12 % BKT:sta).

Alueille ja kunnille menojen karsintapaineita. Niiden budjettitulot vähenivät kymmenesosalla vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä kasvettuaan vielä alkusyksyllä nopeasti. Tulojen päälle tulevat varojen siirrot federaation budjetista aluebudjetteihin lähemmäs kaksinkertaistuivat viime vuonna, ja viimeisellä neljänneksellä ne kolminkertaistuivat vuotta aiemmasta. Alueiden ja kuntien budjettimenot kasvoivat 30 % koko vuoden osalta ja tahti jatkui lähes samana viimeisellä neljänneksellä. Varojen siirroista huolimatta budjetit näyttivät kokonaisuutena pientä alijäämää viime vuonna, ensimmäistä kertaa viiteen vuoteen. Alueiden ja kuntien budjettitulot vähenevät tänä vuonna finanssiministeriön arvion mukaan yli kymmenesosalla, mutta tiedotusvälineet raportoivat hallituksen piirissä tehdyn arvioita tulojen vähenemisestä jopa viidesosalla. Koska alueet ja kunnat eivät saa luottoa eikä niillä ole vararahastoja, federaatio on lisäämässä varojen siirtoa niille. Silti monet alueet ja kunnat joutuvat karsimaan budjettimenoja.

Rupla lähellä keskuspankin tukirajaa. Rupla heikkeni edelleen 29.1.–5.2. dollari/euro -koriinsa nähden 7 %, lähelle keskuspankin 22.1. ilmoittamaa rajaa, mutta on vahvistunut hieman tällä viikolla. Marraskuun puolivälistä rupla on heikentynyt (12.2. mennessä) neljänneksellä tähän koriin, euroon ja dollariin nähden. Useiden arvioiden mukaan markkinoilla ei vähään aikaan yritettäne heikentää ruplaa. Keskuspankin pääjohtaja Sergei Ignatjev toisti äskettäin aikeen pitää rupla nyt vakaana pitkään, tarvittaessa myymällä valuuttavarantoa, rajoittamalla pankkien keskuspankilta saamaa luototusta ja jatkamalla korkojen nostoa. Keskuspankki on käyttänyt elo-tammikuussa kolmasosan valuuttavarannostaan ruplan tukemiseen (yli 150 mrd. eurolla). Futuurimarkkinat odottavat ruplan pysyvän dollariin nähden varsin vakaana maaliskuuhun ja voivan heikentyä kuutisen prosenttia kesäkuuhun mennessä. Tammikuussa rupla heikkeni myös 35 kauppakumppanimaan valuutoista koostuvaan keskuspankin koriin nähden lähes 10 % ja oli 13 % heikompi kuin vuoden 2008 tammikuussa. Venäjällä inflaatio oli kuitenkin kauppakumppaneita yli 9 % nopeampaa (ero on kasvanut paljon kahden viime vuoden mittaan). Siten ruplan **reaalikurssi** oli vain 5 % alempana kuin vuotta aiemmin tähän laajaan valuuttakoriin kuten myös euroon nähden.

Kansainvälinen luottoluokitusyrittäjä FitchRatings alensi Venäjän luokitusta valtion pitkäaikaisten valuutta- ja ruplavelkojen osalta luokkaan BBB, josta on yksi luokitusaskel alimpaan ns. sijoitusluokista (niihin mm. suuret läntiset sijoitusrahastot ovat yleisesti ottaen voineet sijoittaa varojaan). Fitch alensi myös valtion lyhytaikaisten valuuttavelkojen luokitusta. **Joulukuussa luottoluokitusyrittäjä Standard & Poor's** teki vastaavat alennukset Venäjän valtion velkaluokituksiin. Fitch viittaa etenkin Venäjän valuuttavarannon pienenemiseen ja toteaa olevansa huolestunut asiasta siltä osin kuin se johtuu "pääomapaosta" ja vähemmän huolestunut siltä osin kuin se johtuu venäläisten pankkien ja yritysten ulkomaisten velkojen takaisinmaksuista. Fitch alensi myös Moskovan ja Pietarin kaupunkien velkojen luokituksia (niiden pitkäaikaiset velat ovat nyt niin ikään luokassa BBB).

Suurimmille valtionpankeille on annettu ohje lisätä luototusta 2 % kuukaudessa. Asiasta ilmoitti talouden vaikean tilanteen hoitamista varten perustettua komissiota johtava ensimmäinen varapääministeri Igor Shuvalov helmikuun alussa. Hallitus on ollut tyytymätön siihen, että pankit ovat luototuksen sijasta vaihtaneet tukiruplia valuuttaan.

Hallitus julkaisi pienyrittäjyyttä tukevan ohjelman, jonka tavoitteena on luoda 300 000 - 400 000 uutta työpaikkaa jo kuluvana vuonna. Ohjelmaan on tälle vuodelle varattu noin 230 miljoonaa euroa. Asiantuntijat kuitenkin epäilevät ohjelman toteuttamiskelpoisuutta, sillä se ei poista yritysten perustamiseen liittyviä byrokraattisia esteitä. He huomauttavat myös, että pienyrittäjät tarvitsisivat valtiontuen lisäksi myös lainaa, jota ei tällä hetkellä saa. Myös liikekiinteistöjen vuokrahinnat ovat edelleen monen pienyrittäjän ulottumattomissa.

Osakekurssit elpyneet helmikuun alusta. Venäjän keskeiset RTS- ja MICEX-osakeindeksit ovat nousseet meneillään olevan talouskriisin pohjalukemistaan viidenneksellä (dollareissa ja euroissa). Samantapaisia nousujaksoja oli tosin myös viime vuoden marras- ja joulukuussa. Osa markkina-tarkkailijoista pitää nousua rohkaisevana merkinä mm. joidenkin ulkomaisten sijoittajien paluusta Venäjän osakemarkkinoille. Osa taas arvioi tilanteen edelleen kovin epäselväksi, sillä öljyn hintanäkymiin ja sitä kautta osakemarkkinoille keskeisten öljy-yhtiöiden ja *Gazpromin* osakkeiden arvon kehitykseen liittyy varsin paljon epävarmuutta.

Venäjän paikallispankkien yhdistyksen johtajan lausunto koskien venäläisten pankkien ja yritysten ulkomaisten velkojen uudelleenjärjestelyä vaikutti heikentävästi euroon alkuvuikolla.

Johtaja Anatoli Aksakovin Japanissa antama ja 10.2. uutisoitu lausunto sai japanilaisia sijoittajia vetämään varojaan pois euromääräisistä sijoituskohteista. Aksakov korjasi japanilaista uutisointia toteamalla tulleen väärinymmärrykseksi ja esittäneensä kokonaisvaltaista uudelleenjärjestelyä vain ideana. Finanssiministeri Aleksei Kudrin ja presidentin taloudellinen neuvonantaja Arkadi Dvorkovitch vahvistivat, ettei mitään suunnitelmaa ole. Eräät analyytikot muistuttivat, että huonot uutiset Venäjästä vaikuttavat euroon.

Teollisuus

Autoteollisuudessa hiljaista. Venäjällä toimivat autonvalmistajat käyttävät tällä hetkellä vain noin kolmasosaa kapasiteetistaan. Normaali-tuotantoon ovat jatkaneet vain *Volkswagen* Kalugassa, *Toyota* Pietarissa ja *Ford* Vsevolozhkissa. Esimerkiksi *AvtoVAZ* ja *GAZ* tekevät kolmepäiväistä viikkoa. *AvtoVAZ*in myynnin ilmoitettiin tammikuussa pudonneen noin 40 %.

Oligarkki Oleg Deripaskan omistamasta **autonvalmistaja GAZista tuli** - ainakin julkisuuteen päätyneiden tietojen mukaan - **ensimmäinen yritys, joka kävi neuvotteluja konkreettisesta valtiontuesta varapääministeri Igor Shuvalovin johtaman komission kanssa.** Shuvalovin komissio vastaa nk. "Putinin listan" toimeenpanosta; tuolle listalle koottiin joulukuussa noin 300 yritystä, jotka saavat valtion kriisitukea prioriteettipohjalta. Shuvalovin komission kokouksesta annettiin julkisuuteen lyhyt tiedote, jonka mukaan GAZille myönnetään valtiontukea, jonka tarkka koko ja muoto täsmentyy tulevan kuukauden kuluessa. GAZ oli kokouksessa esittänyt oman mittavan säästöohjelmansa kuluvalle vuodelle. Vuoden 2008 lopussa GAZin pelkät lyhytaikaiset velat olivat noin 775 miljoonaa euroa. GAZin vanavedessä kuorma-autojen valmistaja *Kamaz*, joka keskeytti tuotantonsa väliaikaisesti jälleen helmikuun alussa, puolestaan sai "kriisikomissiolta" noin 100 miljoonan euron valtiontakuu. Kamazin velat ovat suuruudeltaan noin 700 miljoonaa euroa, joista lyhytaikaisia noin 230 miljoonaa euroa. Viimeisimpänä tukitoimenaan autoteollisuudelle hallitus on päättänyt korvamerkitä 270 miljoonaa euroa omiin autohankintoihinsa. Hallitus ei kuitenkaan vielä ole päättänyt, mitä automerkkejä se ministeriöiden ja muiden viranomaistahojen käyttöön tarkalleen ottaen tulee hankkimaan.

Rengasvalmistaja Sibur suunnittelee jälleen Amtel-Vredesteinin Venäjän-toimintojen ostoa.

Yhtiöt ovat käyneet neuvotteluja yhteistyöstä ja osittaisesta fuusiosta jo pitkään, mutta neuvottelut ovat kariutuneet kerta toisensa jälkeen. Tätä neuvottelukierrosta on vauhdittanut Amtel-Vredesteinin Venäjän-toimintojen heikko kannattavuus. Jos kauppa toteutuu, kasvaa Siburin markkinaosuus Itä-Euroopan rengasmarkkinoilla merkittävästi.

Metalliteollisuuden tuottajahinnat nousussa. Tämä ei kuitenkaan johdu kasvaneesta kysynnästä vaan ruplan devalvoitumisesta sekä kotimarkkinahintojen tasaantumisesta suhteessa vientihintoihin.

Venäjän antimonopolivirasto FAS on ilmoittanut, ettei se tulisi hyväksymään uutta metallialan jättiyhtiötä.

Venäjällä on viime viikkoina huhuttu suuren metallialan holding-yhtiön perustamisesta, johon osallistuisivat paitsi useat alan suuryritykset (mm. *RusAl*, *Metalloinvest* ja *Norilsk Nickel*), myös maan hallitus (sotateollisen valtionkorporaatio *Rostehnologiin* kautta). FAS:in mukaan yhdistäminen paitsi vääristäisi markkinaa, myös kaataisi osallistuvien yhtiöiden velat valtion syliin muttei tehostaisi niiden toimintaa millään lailla.

Moskovan pormestari Juri Luzhkov kiirehtii Moscow Cityn valmistumista. *Expocenter*-messukeskuksen tuntumaan pääkaupungin "bisnes-kasvoiksi" suunnitellun alueen rakennustyöt ovat hidastuneet kriisin aikana merkittävästi. Luzhkovin mukaan kaupunki on valmis tukemaan rakennuttajia, jotta alueen tärkeimmät rakennukset saataisiin valmiiksi vuoden 2010 loppuun mennessä. Alueen maamerkiksi suunnitellun "Rossija"-pilvenpiirtäjän koko on kuitenkin nyt joutunut kovien spekulatioiden kohteeksi; kaavaillun noin 600 metrin sijaan sen korkeudeksi saattaakin tulla vain noin 200 metriä.

Liikenne ja telekommunikaatio

Venäjä saattoi 1.2. voimaan tienkäyttömaksun. EU vaatii poistamaan maksun, jota se pitää syrjivänä. Aikaperusteinen maksu koskee vain EU-maita, Sveitsiä ja Turkmenistania. EU sallii infrastruktuurin ylläpitoa tukevat, tasapuoliset tienkäyttömaksut, ja eräissä jäsenmaissa ne ovat käytössä. Suomi harkitsee aikaperusteisen tiemaksun (eurovinjetti) käyttöönottoa. Venäjän tiemaksun suuruus on 385 ruplaa (8,30 €) /vrk, 5000 ruplaa (1080 €)/kk ja 60 000 ruplaa (12 950 €)/vuodessa.

Venäjän rautateiden (RZhD) rahtikuljetukset vähenivät tammikuussa 33 % edellisvuoden tammikuuhun verrattuna. Joulukuussa pudotus edellisvuodesta oli 26 %. RZhD ennustaa helmikuusta tulevan jopa tammikuuta huonomman.

Venäjän toiseksi suurin lentoyhtiö Sibir valtion kukkarolla. Sibir, jonka osake-enemmistö on yksityisomistuksessa, on sekin joutunut kääntymään hallituksen puoleen saadakseen kriisiapua. Yhtiön velat ovat noin 220 miljoonaa euroa. Sibir perui hiljakkoin tilauksensa viidestätoista *Boeing 787 Dreamliner* -lentokoneesta.

Uusi lentoyhtiö Rosavia muodostetaan seitsemän olemassaolevan yhtiön pohjalta.

Valtionkorporaatio *Rostehnologiin* ja Moskovan kaupungin yhteisyritys on valinnut *Rosavian* pohjaksi seuraavat lentoyhtiöt: *Rossija*, *Kavminvodyavia*, *Vladavia*, *Dalavia*, *Sahalinskije Aviatrassy*, *Orenavia* sekä *Atlant-Sojuz*. *Rosavian* pääkilpailija *Aeroflotin* vastatuuli on jatkunut, kun sen tytäryhtiön syyskuussa Permissä tapahtuneen, 88 matkustajan hengen vaatineen onnettomuuden syyksi on nyt vahvistunut miehistön virhe ja alkoholi kapteenin veressä. Joulukuussa *Aeroflotin* New Yorkin -lennon miehistö vaihdettiin matkustajien vaatimuksesta kapteenin juopumusepäilyn vuoksi. *Rosavia* on vaatinut, että *Aeroflot* menettäisi tukiaiset, joita sille nyt maksetaan Siperian ylilentomaksujen muodossa.

Sotshin talviolympialaisten telekommunikaatiosektorin pääpartnereiksi on valittu Rostelekom ja MegaFon. Sponsorisopimus maksaa yhtiöille yhteensä noin 350 miljoonaa euroa; summan jakaantumista yhtiöiden kesken ei ole julkistettu. Sponsorisummasta noin 200 miljoonaa euroa on käteistä ja palveluja, loput sijoitetaan lähinnä infrastruktuuriin. *Rostelekom* on Venäjän suurin kaukopuheluoperaattori, sen pääomistajat ovat *Svjazinvest* (51 %) sekä *Venäjän rautatiet* (40 %). *MegaFon* on Venäjän kolmanneksi suurin matkapuhelinoperaattori, jonka omistajiin kuuluu myös *TeliaSonera*.

Mobiilioperaattoritoimintojen ja kännyköiden vähittäiskaupan lähentyminen toisiinsa jatkuu.

Venäjän suurin matkapuhelinoperaattori *MTS* on ostanut *Telefon.ru* -kännykkäkauppaketjun koko osakekannan. *Telefon.ru* -myymälät yhdistetään jo olemassa oleviin *MTS*-myymälöihin, minkä ansiosta *MTS*-ketju kasvaa kännykkävähittäiskaupan kakkoseksi. *MTS* on suunnitellut myös *Eldorado*-kännykkäkauppaketjun ostoa. *MegaFon* puolestaan on jättänyt antimonopolivirastolle hakemuksen Venäjän kolmanneksi suurimman kännykkäkauppaketjun, *Tsifrogradin* ostamisesta. Aiemmin Venäjän toiseksi suurin matkapuhelinoperaattori *Vympelkom* osti puolet *Evroset*-kännykkäkauppaketjusta, joka on maan markkinajohtaja alallaan.

Sääntely-ympäristö

Pääministeri Putinin johtama **strategisten sektoreiden komissio kokoontui toista kertaa 4.2.** Putin määräsi kokouksessa, että lakiin tällä hetkellä sisältyvät epäselvyydet on korjattava. Keväällä 2008 hyväksytyyn lain epäselvyyksiä ovat olleet mm. venäläisomisteisten, ulkomaille rekisteröityjen yritysten kohtelu. Duumassa puolestaan esitetään strategisten sektoreiden määrän vähentämistä.

Hallitus päätti seuraavista uusista elintarvikkeiden tuontitulleista: soijajauho 5 %, voi ja muut maitopohjaiset rasvat 15 % sekä makeutettu tai tiivistetty maito ja kerma 20 %.

Hallitus poisti typpi-, fosfori- ja kaliumlannoitteiden vientitullit.

Energia

Venäjän kaasuntuotanto väheni tammikuussa 11,4 % vuoden 2008 tammikuuhun verrattuna. Suurimman kaasuntuottajan *Gazpromin* tuotanto laski 13,7 % kun taas itsenäisistä tuottajista *Novatekin* tuotanto kasvoi 10,3 % ja *TNK-BP:n* vastaavasti 31 %.

Gazprom arvioi kaasuntuotantonsa supistuvan tänä vuonna jopa 7 % ja kuljetusten Eurooppaan vähenevän 5 %. Gazpromin investointiohjelma vuodelle 2009 on lehtitietojen mukaan jopa 14 % viimevuotista matalampi.

Gazprom ei osta TNK-BP:n enemmistöosuutta Kovyktan kaasukentästä. TNK-BP ja Gazprom sopivat heinäkuussa 2007 TNK-BP:n 62,9 prosentin osuuden myynnistä. Osapuolet eivät kuitenkaan tuolloin päässeet yksimielisyyteen osuuden hinnasta. Kovyktan kenttä sijaitsee Irkutskin alueella Itä-Siperiassa.

Gazprom ilmoitti Mustanmeren alittavan **South Stream -kaasuputken käyttöönoton viivästyvän vuoteen 2014 tai 2015.** Alun perin kuljetusten oli tarkoitus alkaa vuonna 2013. Putkihankkeen viivästyminen on uumoiltu jo aikaisemmin. Hankkeen kustannusarvio on myös noussut alkuperäisestä.

Shtokmanin hanke etenee Gazpromin mukaan aikataulussa talouskriisistä huolimatta.

Gazpromin varatoimitusjohtaja Aleksander Medvedevin mukaan investointipäätös tehdään vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä.

Kaliningradin aluehallinnon mukaan **Kaliningradiin suunnitellun uuden ydinvoimalan rakennustyöt aloitetaan helmi-maaliskuussa.** Tällä hetkellä geologit tutkivat viittä mahdollista sijoituspaikkaa. Ydinvoimalan ensimmäinen reaktori on aluehallinnon mukaan tarkoitus käynnistää vuonna 2014 ja toinen vuonna 2016. Kahden reaktorin on määrä tuottaa noin 2400 megawattia sähköä. Osa sen tuotannosta on tarkoitettu vientiin.

Oligarkki Viktor Vekselbergin *Renova*-ryhmään kuuluva energiayhtiö **IES lisää hiilen osuutta sähköntuotannossaan kustannussyistä.** IES laskee kaasun osuutta aikaisemmasta 92 prosentista 83 prosenttiin. IES:n hallinnassa on neljä alueellista sähköntuotantoyhtiötä (TGK-5, 6, 7 ja 8), ja niiden yhteenlaskettu sähköntuotantokapasiteetti on 15,8 GW.

Venäjän energiaministeriön mukaan **nesteytetyn kaasun (LNG) kuljetukset Sahalin II -kentältä käynnistyvät** maaliskuun lopussa. Kyseessä on Venäjän ensimmäinen LNG-operaatio. Kenttää operoi *Sahalin Energy* -yhtiö, jonka suurin osakkeenomistaja on Gazprom.

Vierailut

Bulgarian presidentti Georgi Parvanov tapasi presidentti Medvedevin Moskovassa 5.2.

Keskustelut painottuivat vuodenvaihteen kaasukriisin jälkimainingeissa energiakysymyksiin. Parvanovin mukaan Bulgaria tukee sekä *South Stream*- että *Nabucco*-kaasuputkien rakentamista.

EU-komission puheenjohtaja Jose Manuel Barroson johtama **komission delegaatio vieraili**

Moskovassa 6.2. Komissaareilla oli vierailun aikana kahdenvälisiä tapaamisia kollegoidensa kanssa, ja lisäksi puheenjohtaja Barroso tapasi sekä pääministeri Putinin että presidentti Medvedevin. Keskustelut painottuivat talous- ja energiakysymyksiin, lehdistössä esille nousivat voimakkaasti myös ihmisoikeuskysymykset.

Ulkomaantalous

Pääministeri Putin piti Maailman talousfoorumien avajaispuheen Davosissa 28.1.2009. Puheen pääteemoja olivat globaali talouskriisi ja kansainvälisen järjestelmän uudistaminen. Talouskriisin syy oli Putinin mukaan Yhdysvalloissa. Kriisin hoitamisessa olisi vältettävä kolme virhettä: isolationismi, valtion roolin suhteeton kasvattaminen ja "finanssipopulismi". Putin myönsi kriisin paljastaneen Venäjän talouden ongelmat - sen liiallisen riippuvuuden raaka-aineiden tuotannosta ja viennistä sekä sen finanssimarkkinoiden heikkouden. Kansainvälisen järjestelmän olisi Putinin mukaan nyt uusiuduttava kauttaaltaan. Globaalin talousjärjestelmän tulisi liikkua kohti moninapaisuutta ja alueellisia

reservivaluuttoja. Energiamarkkinoilla olisi välttämätöntä palata kysyntään ja tarjontaan pohjautuvaan hinnanmuodostukseen. Keskusteluosuudessa Putinilta kysyttiin, miten Venäjää voitaisiin auttaa sen teknologiakehityksessä. Pääministeri totesi, että Venäjä ei tarvitse apua.

Venäjän viennin määrä väheni vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä huomattavasti.

Tilastolaitoksen BKT-tietojen mukaan tavaroiden ja palvelujen viennin määrä kasvoi vuonna 2008 vain 0,2 %. Edellisten neljännesten viennin kasvutietoja vasten tarkasteltuna vienti supistui viimeisellä neljänneksellä yli 15 %. Kysynnän lamaantuminen maailmalla (ja osin myös lämpimähkö sää) on siten iskenyt Venäjän vientituloihin paitsi vientihintojen putoamisen myös vientitoimitusten vähenemisen kautta: Raakaöljyn vienti väheni viimeisellä neljänneksellä lähes kymmenesosan ja maakaasun vienti viidesosan. Perusmetallien ja useiden kemian teollisuuden ja metsäteollisuuden perustuotteiden vienti supistui vielä enemmän.

Suomen suurlähetystö, Moskova, 12.2.2009